

DOBROVOLNÍCTVO NA VYBRANÝCH PODUJATIACH ORGANIZOVANÝCH V BANSKEJ BYSTRICI POD ZÁŠTITOU TITULU EURÓPSKE HLAVNÉ MESTO ŠPORTU 2017

Jana Sokolová, Katarína Šulajová

ABSTRACT

Sport events are an important part of the city. They attract sport lovers from other cities and foreign countries as well as professional sportsmen, associate the citizens and contribute to the development of the city. The article deals with sport events which are closely connected to volunteering and the title European city of sport that Banská Bystrica for the year 2017 has received. The purpose of this article is to analyse sport events organized in the city and identify volunteering on these sport events, benefits and awareness of the title European city of sport by citizens.

KEY WORDS

European City of Sport. Sport Events. Event Volunteering.

JEL CLASSIFICATION

L83, Z29, Z32.

ÚVOD

Športu sa v dnešnej technologickej dobe prisudzuje čoraz väčší význam. Dôležitú úlohu zohráva najmä pri udržiavaní fyzického a psychického zdravia. Šport vplýva nielen na život obyvateľov miest a na samotné mesto, ale aj na vytváranie nových možností pre rozvoj cestovného ruchu. Kvalitné zabezpečenie a naplnenie športovej a rekreačnej funkcie mesta, t. j. vytvorenie kvalitnej športovej ponuky, predstavuje pre mestá významnú konkurenčnú výhodu v ich boji o spotrebiteľa na globálnom trhu (Kováč, 2009). Mesto ako cieľové miesto cestovného ruchu sa stáva atraktívnejším pre návštevníkov najmä nárastom rozmanitých športových organizovaných podujatí. Tie na jednej strane prinášajú návštevníkom špecifickú sociálnu skúsenosť a často sa stávajú hlavným motívom cestovania alebo dôvodom predĺženia pobytu v cieľovom mieste (Bowdin et al., 2011; Pompurová, 2012; Kotíková, 2013), na

druhej strane sú príležitosťou budovať spolupatričnosť obyvateľov mesta, zapojením sa do podujatí ako dobrovoľníci.

1 TEORETICKÉ VÝCHODISKÁ

Jednou z možností, ako môže mesto prilákať k športovaniu čo najväčší počet obyvateľov všetkých generácií, ako aj potenciálnych návštevníkov, je získanie titulu Európske mesto športu (European City of Sport). Tento titul udeľuje od roku 2001 Asociácia európskych miest športu (ACES Europe), ktorej zámerom je podporovať súkromné a verejné podujatia s cieľom zvýšiť podporu športu na miestnej úrovni, a to nielen z profesionálneho hľadiska, ale aj ako priestor pre sociálnu súdržnosť, zlepšenie zdravia a kvality života obyvateľov (www.kosice.sk). O titul Európske mesto športu sa môžu uchádzať európske mestá s počtom obyvateľov od 25 000 do 499 999. Okrem tohto titulu Asociácia európskych miest športu svojou činnosťou zastrešuje aj iné aktívne mestá športu, ktoré po splnení podmienok môžu získať jeden z nasledujúcich titulov:

- Európske hlavné mesto športu – European Capital of Sport (viac ako 499 999 obyvateľov),
- Európske “mestečko“ športu – European Town of Sport (menej ako 25 000 obyvateľov).

Titul Európske mesto športu prináša mestu niekoľko výhod. Okrem medzinárodného uznania, zviditeľnenia mesta, zvýšenia úrovne športovej a rekreačnej politiky mesta (šport a cestovný ruch) sem môžeme zaradiť aj zaradenie mesta do siete miest športu v Európe a získanie možností zapojiť sa do rôznych grantov Európskej komisie s ďalšími mestami EÚ a i. Výhody, ktoré titul mestu prináša, môžeme rozdeliť do štyroch oblastí, a to finančnej, sociálnej, politickej a oblasti propagácie mesta (tabuľka 1)

Tabuľka 1 Výhody titulu Európske mesto športu

Oblasť	výhody
finančná oblasť	<ul style="list-style-type: none"> - vytvorenie partnerstiev na lokálnej a medzinárodnej úrovni v záujme získania dotácií do športu prostredníctvom spoločne predkladaných projektov (napr. operačné programy, atď), - vytvorenie dotačného programu mesta pre poskytovanie účelových neinvestičných dotácií pre športové kluby a združenia v rámci projektu, - pritiahnutie domácich a zahraničných sponzorov pre súťaže organizované v meste, - zvýšenie motivácie podnikateľských subjektov pre dobudovanie a vylepšenie športovej a rekreačnej infraštruktúry mesta.

sociálna oblasť	<ul style="list-style-type: none"> - zvýšenie športového štandardu mesta a s tým súvisiacu sociálnu súdržnosť, - zapojenie znevýhodnených skupín do športu, - zlepšenie zdravia a kvality života obyvateľov, - informovanie športovej verejnosti o možnostiach získania dotácií pre šport z rôznych grantových výziev (MŠVVaŠ SR, Erasmus+, atď), - nové pracovné miesta a získanie nových zručností pre miestnych obyvateľov.
politická oblasť	<ul style="list-style-type: none"> - participácia na najväčšej sieti miest v športe EÚ, - zlepšenie a podpora politiky športu, - právo podieľať sa na konferenciách a kongresoch počas roka (s tým súvisiaca aj výmena skúseností medzi členmi), - tvorba hodnôt v oblasti politiky športu.
oblasť propagácie mesta	<ul style="list-style-type: none"> - rozvoj cestovného ruchu propagáciou mesta ako člena európskej siete športových miest, - vytvorenie zvýhodneného spoločného balíka pre mediálnu kampaň, minimálne v lokálnych médiách, ktorým sa zviditeľnia všetky športové podujatia, ich organizátori, športovci a sponzori, - medzinárodné uznanie, - zviditeľnenie miest, - podpora mestskej regenerácie prostredníctvom vytvárania pozitívneho imidžu pôsobiaceho na obyvateľstvo krajiny žijúcej mimo oceneného mesta.

Prameň: Vlastné spracovanie podľa www.emsbb.sk, eu, www.stoke.gov.uk.

Aby mohlo mesto získať spomínaný titul, musí splniť vopred stanovené kritériá (napr. organizovať profesionálne športové súťaže a rekreačné športové aktivity, aktivity orientované na zapojenie verejnosti do športu, získať stanovený počet účastníkov športových podujatí v určitej štruktúre ap.) a rešpektovať minimálny rozsah športových aktivít v danom roku. Celkový počet miest, ktoré môžu v jednom roku titul získať je deväť. Následne musia vybrané mestá v danom roku, kedy titul získali, zorganizovať (1) Slávnostný otvárací ceremoniál, (2) heterogénne športové podujatia rôzneho významu (medzinárodné, národné, regionálne, miestne, pričom pre Európske mesto športu platí povinnosť zorganizovať minimálne 24 podujatí (www.kosice.sk).

Športové podujatie, ktoré je v centre pozornosti mesta s titulom Európske mesto športu, predstavuje časopriestorovú cieľavedome vytvorenú športovú udalosť s obmedzeným trvaním, ktorá sprostredkúva originálne športové, pohybové a spoločensko-zábavné zážitky ako zdroj osobnej skúsenosti v koncentrovanej podobe, čím sa stáva jedinečnou tak z pohľadu pasívneho návštevníka, aktívneho účastníka, ako aj organizátora (Pompurová, 2012). Svoj úspech zakladá na jedinečnosti, prestíži a aktuálnosti s cieľom vyvolať pozornosť a vzbudiť záujem (Kotíková, 2013). Podľa významu môžeme podujatia členiť na (1) miestne, (2)

regionálne, (3) národné, (4) medzinárodné a (5) svetové. Miestne podujatia sa primárne orientujú na podporu miestneho obyvateľstva. Okrem miestnych obyvateľov ich navštevujú obyvatelia blízkych miest, obcí alebo náhodní návštevníci. Regionálne podujatia už majú väčší význam pre rozvoj cestovného ruchu. Stávajú sa predmetom záujmu nielen obyvateľov regiónu, ale aj návštevníkov, pre ktorých je účasť na podujatí sekundárnym motívom návštevy. S primárnym motívom návštevy sa spájajú národné podujatia, ktoré navštevujú obyvatelia štátu, prípadne blízkeho zahraničia. Medzinárodné podujatia predstavujú často konkurenčnú výhodu cieľovej krajiny cestovného ruchu a zúčastňujú sa ich domáci obyvatelia a obyvatelia okolitých krajín. Svetové podujatia majú globálny charakter, väčšinou sú príležitostnými podujatiami vo vzťahu k cieľovému miestu a sú putovné (Pompurová, 2012).

Pri organizovaní športového podujatia je dôležité určiť, na koho bude podujatie primárne zamerané. Z tohto pohľadu rozlišujeme (1) podujatia orientované na návštevníkov, (2) podujatia orientované na účastníkov a (3) podujatia orientované na účastníkov aj návštevníkov. Športové podujatia orientované na návštevníkov sa spájajú prevažne s populárnymi športmi ako je hokej, futbal, tenis. Tieto športy sú charakteristické malým počtom účastníkov a veľkým počtom divákov. Príkladom môže byť medzinárodné, reprezentačné alebo exhibičné zápasy. Podujatia orientované na účastníkov nie sú divácky veľmi atraktívne. Zvyčajne sú to podujatia, ktoré sa organizujú v exteriéri a ich cieľom je prilákať čo najväčší počet účastníkov. Príkladom môžu byť podujatia ako maratónsky beh, orientačný beh, beh na lyžiach a iné. Tretia skupina podujatí vznikla z podujatí orientovaných na účastníkov, ale vďaka svojej veľkosti a tradícií získali značný mediálny a divácky ohlas (Novotný, 2011; Kotíková, 2013).

Na športové organizované podujatia sa môžeme pozrieť z rôznych uhlov pohľadu. Podľa periodicity delíme športové podujatia na (1) jednorazové, (2) príležitostné a (3) pravidelne sa opakujúce. Príležitostné podujatia sa v cieľovom mieste konajú raz za čas (napr. Olympijské hry), zatiaľ čo pravidelné podujatia sa konajú s určitou periodicitou (napr. dvakrát do roka, raz ročne, raz za dva roky) (Pompurová, 2012).

Kľúčovými prvkami úspechu športového organizovaného podujatia sú zainteresované subjekty, a to nielen návštevníci, účastníci, organizátori, sponzori a médiá, ale aj samotní spolupracovníci, akými sú aj dobrovoľníci. Športové odvetvie má oproti iným veľkú výhodu, pretože v angažovanosti dobrovoľníkov patrí medzi najčastejšie (Novák, 2011). Rovnako Asociácia európskych miest vyzdvihuje prácu dobrovoľníkov a ich význam pri organizovaní športových podujatí. Mestá uchádzajúce sa o titul Európske mesto športu musia v predkladaných dokumentoch uviesť aj podrobné informácie o športových dobrovoľníkoch v

meste, a to ako sú registrovaní, ako pracujú, ako vyhľadávajú nových dobrovoľníkov a aké sú výhody z práce dobrovoľníka.

Dobrovoľníctvo je základným stavebným prvkom občianskej spoločnosti a v súčasnosti sa stáva populárnym v mnohých oblastiach života. Je založené na súžití, učení, ľudskosti, pomoci, pokroku a udržateľnosti spoločnosti (Singh, Singh, 2004 In Kotíková, 2013). Jeho podstatu môžeme charakterizovať tromi základnými znakmi (1) dobrovoľníci vykonávajú svoju prácu na základe slobodnej vôle, (2) zvyčajne za žiadnu alebo neočakávanú odmenu, ktorá zabezpečuje uhradenie nákladov alebo môže byť symbolická, (3) ich práca je určená na prospech iných, zvyčajne vopred určených príjemcov, ktorí majú z dobrovoľníctva prínos alebo získavajú pomoc. V odbornej literatúre nenájdeme žiadnu definíciu dobrovoľníctva, ktorá by bola koncipovaná špeciálne pre športový sektor a športové podujatia. Väčšina autorov používa všeobecnú definíciu vzťahujúcu sa na dobrovoľníctvo. Na základe spomínaných znakov tak môžeme povedať, že dobrovoľníkom na športovom organizovanom podujatí je osoba, ktorá na základe svojho slobodného rozhodnutia ochotne bez nároku na odmenu poskytuje svoj voľný čas, energiu, vedomosti a skúsenosti v prospech organizátora športového podujatia.

Dobrovoľníctvo na športových organizovaných podujatiach má formálnu podobu, t. j. vzťahuje sa na dobrovoľnícke aktivity vykonávané v rámci alebo prostredníctvom rôznorodých organizácií (Brozmanová Gregorová et. al., 2011). Z hľadiska dĺžky vykonávania dobrovoľníckej činnosti môžeme definovať dobrovoľníctvo ako krátkodobú činnosť (do jedného roka) a z pohľadu frekvencie ako jednorazovú a nepravidelnú dobrovoľnícku činnosť (Holmes, Smith, 2009 In Holmes, Smith, Lockstone-Binney, Baum, 2014).

Mnoho organizátorov podujatí vidí veľký potenciál v dobrovoľníckej práci a chceli by zamestnať viac dobrovoľníkov (Raffai, Vajnai 2014). Existuje niekoľko dôvodov, prečo zapojiť dobrovoľníkov do organizovaných podujatí. Dobrovoľníci majú ekonomický význam, znižujú prevádzkové náklady (Strigas, Jacskon 2003), prinášajú entuziazmus, zručnosti, nové pohľady a nápady (Novák, 2011) prispievajú k spokojnosti návštevníkov a zároveň pomáhajú komunitám pri organizovaní podujatí (Ralston a kol., 2005). Rovnako rastúce množstvo prevažne mladých ľudí, ktorí chcú prostredníctvom dobrovoľníctva nadobudnúť nové skúsenosti a zážitky, získať nové priateľstvá a kontakty, a prispieť k úspechu organizovaného podujatia, predstavuje sľubnú stranu ponuky.

2 CIEĽ A METÓDY

Cieľom príspevku je posúdiť vybrané športové podujatia organizované v meste Banská Bystrica v súvislosti so získaním titulu Európske mesto športu 2017 so zameraním na dobrovoľníctvo. Vychádzali sme pritom z Kalendára športových podujatí mesta Banská Bystrica na rok 2017, zverejneného na oficiálnej stránke Európskeho mesta športu 2017 Banská Bystrica (emsbb.sk). Primárny zber údajov sme uskutočnili využitím metódy sociologického opytovania a ako nástroj sme si zvolili dotazníkový prieskum. V prieskume sme oslovili organizátorov vybraných športových podujatí so zámerom zistiť, či využívajú pomoc dobrovoľníkov. Dotazník sme distribuovali prostredníctvom e-mailov uvedených na oficiálnych stránkach organizátorov. Z oslovených 30 organizátorov nám odpovedalo 10, čo predstavuje návratnosť 33 %.

3 VÝSLEDKY A DISKUSIA

Banská Bystrica ako Európske mesto športu 2017 v spolupráci s občianskymi združeniami, športovými klubmi, športovými organizáciami a príslušnými obcami zostavila Kalendár športových podujatí mesta Banská Bystrica na rok 2017, ktorý zahŕňa 113 plánovaných športových podujatí na najbližších 12 mesiacov (tabuľka 2).

Tabuľka 2 Kategorizácia športových podujatí organizovaných v roku 2017

Podľa významu	Počet podujatí	Podľa zamerania	Počet podujatí	Podľa periodicity	Počet podujatí
miestne a regionálne	73	orientované na účastníkov	63	jednorazové	23
národné	14	orientované na návštevníkov	8	príležitostné	14
medzinárodné	26	orientované na účastníkov aj návštevníkov	42	pravidelné	76
Spolu	113	Spolu	113	Spolu	113

Prameň: Vlastné spracovanie podľa Kalendára športových podujatí mesta Banská Bystrica na rok 2017.

Z celkového počtu plánovaných organizovaných športových podujatí má 64,60 % podujatí miestny a regionálny význam, 12,38 % podujatí národný význam, 23 % podujatí je organizovaných na medzinárodnej až svetovej úrovni. Prevažná väčšina plánovaných podujatí (55,75 %) je zameraná na profesionálnych, ako aj amatérskych účastníkov. Na návštevníkov

aj účastníkov sa orientuje 37,16 % podujatí a pre 7,07 % plánovaných športových podujatí je primárnym zámerom osloviť hlavne návštevníkov. Na základe výsledkov analýzy môžeme konštatovať, že plánované športové podujatia majú prevažne pravidelný charakter (67,25 %) a väčšina z nich má niekoľkoročnú tradíciu. Príležitostne sa v Banskej Bystrici v roku 2017 plánuje organizovať 12,38 % podujatí a 20,35 % podujatí môžeme priradiť do kategórie jednorazové podujatia. Sem sme zaradili podujatia, ktoré sa konajú v roku 2017 po prvýkrát alebo na internete neboli zverejnené informácie o ich predchádzajúcich ročníkoch. Väčšinu plánovaných podujatí organizujú rôzne občianske združenia alebo športové organizácie.

Oproti minulému roku, kedy bolo mesto Banská Bystrica kandidátom na titul Európske mesto športu, sa štruktúra podujatí zmenila (tabuľka 3). Výrazne vzrástol počet miestnych a regionálnych športových podujatí a rovnako môžeme vidieť aj mierny nárast medzinárodných podujatí plánovaných na rok 2017. Pre obyvateľov Banskej Bystrice to znamená viac možností pre aktívne aj pasívne športové vyžitie a pre mesto zvyšovanie pozitívnych ekonomických účinkov (napr. priame a nepriame výdavky účastníkov) a sociálnych účinkov (napr. zvýšenie zainteresovanosti miestneho obyvateľstva, rozvoj miestneho spoločenstva, zdravý životný štýl).

Tabuľka 3 Prehľad športových podujatí v meste Banská Bystrica za roky 2013-2017

Podľa významu	Počet podujatí v roku 2017	Počet podujatí v roku 2016	Počet podujatí za roky 2013-2015
miestne a regionálne	73	32	50
národné	14	26	38
medzinárodné	26	20	20
Spolu	113	78	108

Prameň: Vlastné spracovanie podľa BID FILE dokumentu Banská Bystrica Kandidát na Európske mesto športu 2017.

Neoddeliteľnou a nenahraditeľnou súčasťou všetkých spomínaných kategórií športových organizovaných podujatí sú dobrovoľníci, ktorí zabezpečujú najmä ich plynulý priebeh. Ako sme uviedli v teoretickej časti príspevku, jednou z povinností uchádzača o titul Európske mesto športu je aj deklarovanie informácie o športových dobrovoľníkoch v meste. Mesto Banská Bystrica vo svojom oficiálnom dokumente (BID FILE_SK) uvádza, že "športové dobrovoľníctvo má v podmienkach mesta stúpajúci charakter. Dobrovoľníkmi sú vo väčšine prípadov najmä členovia jednotlivých športových klubov a združení všetkých vekových kategórií, ale aj samotní funkcionári, či rodinní príslušníci športovcov. Obsah náplne

športového dobrovoľníctva na území mesta v sebe predovšetkým zahŕňa organizáciu športových podujatí v meste, ale aj organizáciu výjazdov na podujatia uskutočňované mimo mesta. Mesto Banská Bystrica prispieva k rozvoju dobrovoľníctva prostredníctvom neziskovej organizácie Centrum dobrovoľníctva, registrovanej v Banskej Bystrici a pôsobiacej v oblasti dobrovoľníckych aktivít na území celej SR." Na základe tohto vyhlásenia nás zaujímalo, nakoľko organizátori skúmaných športových podujatí využívajú (plánujú využiť) pomoc dobrovoľníkov, aké výhody vidia v ich angažovanosti na podujatí a ako dobrovoľníkov oslovili.

Do dotazníkového prieskumu sa zapojilo spolu 10 organizátorov miestnych a regionálnych, národných aj medzinárodných podujatí. Väčšina podujatí má pravidelný charakter a jedno podujatie sa koná prvýkrát. Skúmané podujatia sa zameriavajú sa rovnako na účastníkov, návštevníkov, účastníkov aj návštevníkov. Z oslovených organizátorov (tabuľka 4) iba jeden respondent uviedol, že pomoc dobrovoľníkov pri organizovaní podujatia nevyužívajú, nakoľko nepoznajú proces, ako ich osloviť a zapojiť do svojej činnosti. Počet zapojených dobrovoľníkov sa pohybuje od 10 až po 300 dobrovoľníkov.

Tabuľka 4 Zapojenie dobrovoľníkov do športových organizovaných podujatí

Názov podujatia	Ročník podujatia	Zapojenie dobrovoľníkov	Počet dobrovoľníkov
Preteky psích záprahov	15	Nie	-
Cyklistické preteky Tour de Volcano Poľana	6	Áno	max. 10
Bystrický vertikál, Beh na Urpín	5	Áno	15-20
Čo-pele snowboard jib session	7	Áno	10-15
Parkour meeting Banská Bystrica	7	Áno	15-20
Marathon Banská Bystrica Tour	6	Áno	300
ostatné bežecké podujatia (organizátor Marathon BB, s.r.o.)	-	Áno	150
Merida Zelená stopa SNP	16	Áno	60
Tvrďák	2	Áno	30
HANDI OPEN 2017	1	Áno	koľko príde

Prameň: Vlastné spracovanie.

Hlavným motívom zapojenia dobrovoľníkov do organizovania športových podujatí je zabezpečenie organizačnej stránky podujatia. Respondenti uviedli, že bez pomoci dobrovoľníkov, by sa podujatia nedali zorganizovať. Pomáhajú prevažne s prípravami priestorov (montáž a demontáž zariadení), propagáciou podujatí, registráciou, a v prípade bežeckých podujatí zabezpečujú jednotlivé stanovišťa (smerníci na trati, servis v cieľi).

Zapojenie dobrovoľníkov znižuje mzdové náklady a zároveň umožňuje získať fyzicky zdatných, ale aj šikovných mladých ľudí, zvyšuje lojalitu k športovej disciplíne a v prípade špecifických podujatí zvyšuje informovanosť o potrebách zdravotne znevýhodnených. Oslovenie širšej komunity dobrovoľníkov pomáha v propagácii podujatia a pre organizátorov je motívom zapojenia dobrovoľníkov tiež pozitívna predchádzajúca skúsenosť.

Vzhľadom na to, že väčšina respondentov organizuje podujatia už niekoľký rok, viac ako polovica oslovených organizátorov (55,55 %) má vytvorené vlastné databázy dobrovoľníkov, ktorých oslovujú s možnosťou participácie na podujatí. Organizátori tiež využívajú databázu portálu centra dobrovoľníctva (33,33 %), zapájajú mládežníkov svojich športových klubov (44,44 %) alebo oslovia na spoluprácu aj iné športové kluby (11,11 %). Opytovanou skupinou sú aj kamaráti a známi (33,33 %), žiaci stredných (22,22 %) a základných škôl (11,11 %). Vytváranie vlastných databáz dobrovoľníkov, využitie služieb centra dobrovoľníctva alebo zapojenie vlastných členov športových klubov, umožňuje organizátorom zabezpečiť kvalitných a overených dobrovoľníkov. Na druhej strane sa znižujú možnosti získania nových. Aj keď niektorí organizátori oslovujú potenciálnych dobrovoľníkov telefonicky, prostredníctvom sociálnych sietí či formulára na vlastnej webovej stránke, túto možnosť využíva len 44,44 % (sociálne siete), resp. 22,22 % (formulár na webovej stránke, telefonicky) respondentov. Dobrým príkladom zo zahraničia a zároveň jednou z príležitostí, ako osloviť nových dobrovoľníkov je využitie oficiálnej stránky Európskeho mesta športu 2017 Banská Bystrica (emsbb.sk) alebo jej verzie na sociálnych sieťach. Nakoľko stránka poskytuje prehľad všetkých plánovaných podujatí na rok 2017, myslíme si, že by mohla byť dobrým prostriedkom na oslovenie potenciálnych dobrovoľníkov a zároveň by uľahčila možnosť registrácie aj pre samotných dobrovoľníkov. V súčasnosti však táto možnosť zapojenia sa do športových podujatí neexistuje. Opýtali sme sa preto organizátorov, či by takúto možnosť oslovenia dobrovoľníkov privítali a využili. 77,77 % respondentov sa vyjadrilo kladne jeden respondent sa vyjadril neutrálne a jeden nesúhlasil s možnosťou zverejniť ponuku pre dobrovoľníkov participovať na ich podujatí prostredníctvom stránky emsbb.sk.

ZÁVER

Vďaka titulu Európske mesto športu 2017 sa mestu Banská Bystrica otvorili nové možnosti rozvoja športových aktivít v meste, ako aj dobrovoľníckej činnosti. Na základe analýzy podujatí zverejnených v Kalendári športových podujatí mesta Banská Bystrica na rok

2017, môžeme konštatovať, že ponuka pripravovaných podujatí je rozmanitejšia, pričom sa plánuje zvýšiť hlavne počet miestnych a regionálnych podujatí. S rastúcou ponukou podujatí sa zvyšuje aj potreba ich organizačného zabezpečenia. Jednou z možností, ako môžu organizátori znížiť svoje náklady a zároveň prispieť k rozvoju aktívneho občianstva, je zapojenie dobrovoľníkov do realizačného procesu. Organizátori môžu využiť mnoho spôsobov, ako osloviť potenciálnych dobrovoľníkov. Jedným z nich by mohlo byť aj využitie oficiálnej stránky emsbb.sk, ktorá podľa nášho názoru otvára možnosti lepšieho oslovenia kľúčových potenciálnych dobrovoľníkov.

ZOZNAM POUŽITEJ LITERATÚRY

BOWDIN, G. A. J., a kol. 2011. Events management. 3. vydanie. Oxford : Elsevier Butterworth-Heinemann, 2011. 739 s. ISBN 978-1-85617-818-1.

BROZMANOVÁ GREGOROVÁ, A., MATULAYOVÁ, T., MRAČKOVÁ, A., VAVRINČÍKOVÁ, L., VLAŠIČOVÁ, J. 2011. Dobrovoľníctvo - keď pomoc baví a zábava pomáha [online]. [cit. 2016-12-17]. Dostupné na internete: <<http://www.library.sk/arl-umb/sk/csg/?repo=umbrepo&key=5055089958>>.

HOLMES, K., SMITH, K. M., LOCKSTONE-BINNEY, L., BAUM, T. G. 2014. Event Volunteering: International perception on the event. volunteering experience. 1. vydanie Abingdon, New York: Routledge, 2014. 212 s. ISBN 978-0-415-82103-2.

KOVÁČ, I. 2009. Organizácia športových podujatí v urbánnom priestore. [online]. 2009. [cit. 2017-02-23]. Dostupné na internete: <<http://www.sportcenter.sk/stranka/organizacia-sportovych-podujati-v-urbannom-priestore>>.

KOTÍKOVÁ, H. 2013. Nove trendy v nabídce cestovného ruchu. 1. vydanie. Praha : Grada Publishing, a.s., 2013. 208 s. ISBN 978-80-247-4603-6.

NOVÁK, T. 2011. Dobrovolnictví ve sportu. In NOVOTNÝ, J. a kol. 2011. Sport v ekonomice.1. vydanie. Praha : Wolters Kluwer. 2011. ISBN 978-80-7357-666-0, s. 179-193.

NOVOTNÝ, J. 2011. Sportovní akce - definice a členění. In NOVOTNÝ, J. a kol. 2011. Sport v ekonomice.1. vydanie. Praha : Wolters Kluwer. 2011. ISBN 978-80-7357-666-0, s. 455-464.

POMPUROVÁ, K. 2012. Organizované podujatia v cieľovom mieste. In GÚČIK, M. a kol. 2012. Manažment cieľového miesta cestovného ruchu.1. vydanie. Banská Bystrica : DALI-BB, s.r.o., 2012. 220 s. ISBN 978-80-8141-025-3.

RAFFAI, C., VAJNAI, B. 2014. The background in the limelight: volunteering in event. Management in Hungary. In SMITH, K. A, LOCKSTONE-BINNEY, L., BAUM, T. G. 2014. Event Volunteering: International perception on the event. volunteering experience. Abingdon, New York: Routledge, 2014. ISBN 978-0-415-82103-2, 79 – 90 s.

RALSTON, R., LUMSDON, L., DOWNWORD, P. 2005. 'The third force in events tourism: volunteers at the XVII Commonwealth Games'. In Journal of Sustainable Tourism, roč. 13, 2005, č. 5. ISSN 0966-9582, 504 - 519 s.

STRIGAS, A., JACKSON, N. 2003. 'Motivating volunteers to serve and succeed: design and results of a pilot study that explores demographics and motivational factors in sport volunteerism'. In International Sports Journal, roč. 7, 2003, č. 1. ISSN 2169-8759, 111-121 s.

Banská Bystrica 2017, Európske mesto športu. [online]. [cit. 2017-02-24] Dostupné na internete: < www.emsbb.sk>

What does it means to be awarded by ACES Europe?. [online]. [cit. 2017-02-24] Dostupné na internete: <<http://www.aceseurope.eu/index.php/en/about/statutes>>

Košice kandidát na Európske mesto športu 2016 – základné informácie. [online]. [cit. 2017-02-24] Dostupné na internete: <http://kosice.sk/static/prilohy/ems/ems_zakl_info.pdf>

Stoke-on-trent: European city of sport 2016. [online].]. [cit. 2017-02-24] Dostupné na internete: < http://www.stoke.gov.uk/ccm/cms-service/download/asset/?asset_id=1105087>

KONTAKT

Ing. Jana Sokolová

Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici

Ekonomická fakulta

Tajovského 10, 975 90 Banská Bystrica, Slovensko

jana.sokolova@umb.sk

Ing. Katarína Šulajová

Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici

Ekonomická fakulta

Tajovského 10, 975 90 Banská Bystrica, Slovensko

katarina.sulajova@umb.sk